

Jan Kopczyński

Prezes Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Projekt ustawy o utworzeniu Rady Stanu Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt przedyskutowany w podkomisji specjalnej Komisji II-giej Stałej Delegacji Zrzeszeń i Instytucyj Prawniczych Rzeczypospolitej Polskiej, jako materiał przygotowawczy na II-gi Zjazd prawników polskich w Krakowie w 1927 roku.

Art. 1. Zostaje utworzona Rada Stanu Rzeczypospolitej Polskiej,

Art. 2. Do zakresu działania Rady Stanu należy:

- a) przygotowanie wzgl. opiniowanie projektów ustaw i rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej i Rady Ministrów,
- b) opiniowanie rozporządzeń Ministrów przed ogłoszeniem w Dzienniku Ustaw;
- c) systematyzowanie obowiązującego ustawodawstwa;
- d) redakcja i administracja Dziennika Ustaw;
- e) wydawanie opinii prawnych w innych sprawach, które, ze względu na ich ważność państwową, wniesie db Rady Stanu Prezes Rady Stanu, wzgl. jeden z Wice-Prezesów (art. 3) z własnej inicjatywy, lub na żądanie Sejmu albo Senatu.

Art. 3. Prezesem Rady Stanu jest Prezes Rady Ministrów, pierwszym Wice-Prezesem — Minister Sprawiedliwości, drugim zaś — jeden z członków Rady Stanu, mianowany przez Prezydenta Rzeczypospolitej, na wniosek Rady Ministrów. Poziatem skład Rady Stanu stanowią:

1. 5-ciu Sędziów wzgl. Prezesów Sądu Najwyższego
2. 5-ciu Sędziów wzgl. Prezesów Najwyższego Trybunału Administracyjnego
3. 30 członków, z pośród profesorów Wydziałów Prawnych Szkół Akademickich adwokatów i innych osób o wykształceniu prawniczym tudzież osób, posiadających znajomość stosunków gospodarczych
4. Szefowie departamentów Rady Stanu.

Wszystkich członków Rady Stanu mianuje Prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek Rady Ministrów.

Okres urzędowania członków Rady Stanu, a w tem i drugiego Wice-Prezesa, trwa lat trzy. Ustępujący członkowie Rady Stanu mogą być mianowani powtórnie.

Do stanowiska drugiego Wice-Prezesa Rady Stanu przywiązany jest II stopień służbowy.

Art. 4. Rada Stanu dzieli się na dwa departamenty: Departament I Ustawodawczy, Departament II Kodyfikacyjny.

Na czele departamentów stoją Szefowie Departamentu. Stanowiska Szefów Departamentów mogą być obsadzone wyłącznie przez osoby, posiadające ukończone wykształcenie prawnicze, przyczem st. służbowy dla tych stanowisk ustanawia się III-ci. Zastępcą Szefa Departamentu jest jeden z członków Rady Stanu, delegowanych do departamentu, wyznaczony przez Prezesa Rady Stanu.

Departamenty Rady Stanu dzielą się na sekcje, wedle materji, wchodzących w zakres działania danego departamentu. Przewodniczącymi sekcji są członkowie Rady Stanu, wyznaczeni przez Prezesa Rady Stanu, na wniosek Szefa Departamentu.

Art. 5. Do zakresu działania Departamentu I Ustawodawczego należy:

- a) przygotowanie projektów ustaw i rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej i Rady Ministrów;
- b) opinjowanie projektów ustaw, opracowanych przez poszczególne Ministerstwa.
- c) rozpatrywanie i opiniowanie rozporządzeń poszczególnych Ministrów przed ogłoszeniem w Dzienniku Ustaw;
- d) opiniowanie w sprawach, wniesionych do Rady Stanu w trybie p. e art. 2;
- e) redakcja i administracja Dziennika Ustaw.

Art. 6. Do zakresu działania Departamentu II Kodyfikacyjnego należy:

- a) systematyzacja obowiązującego ustawodawstwa i projektowanie zmian, koniecznych dla usunięcia sprzeczności;
- b) ogłaszanie usystematyzowanych zbiorów praw, po przyjęciu ich przez Radę Ministrów, za zgodą i podpisem Prezydenta Rzeczypospolitej;
- c) wprowadzanie do ogłoszonych zbiorów nowych tekstów, wypływających z nowo-uchwalonych ustaw na podstawie uchwały Rady Ministrów za zgodą i podpisem Prezydenta Rzeczypospolitej, Ogłaszanie zbiorów praw ma mieć miejsce w Dzienniku Ustaw, jako jego dodatek.

Art. 7. Przydział członków Rady Stanu do poszczególnych Departamentów następuje na podstawie uchwały Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu, Przydział członków do sekcji następuje na podstawie uchwały posiedzenia odnośnego departamentu.

Art. 8. Rozpatrywanie spraw, należących do zakresu działania Rady Stanu odbywa się na Zgromadzeniach Ogólnych, na posiedzeniach departamentów oraz na posiedzeniach sekcji. O skierowaniu sprawy na Ogólne Zgromadzenie wzgl. na posiedzenie departamentu decyduje Prezes Rady Stanu, lub jeden z Wice-Prezesów, samodzielnie, lub na wniosek Szefów departamentów. O skierowaniu sprawy do sekcji decyduje posiedzenie odnośnego departamentu.

Art. 9. Obradami Zgromadzeń ogólnych kieruje prezes Rady Stanu lub jeden z Wice - Prezesów, obradami posiedzeń departamentów, szef właściwego departamentu, posiedzeń sekcji — przewodniczący sekcji.

Dla ważności uchwał Zgromadzeń Ogólnych, tudzież posiedzeń departamentów wymagana jest obecność $\frac{2}{3}$ członków, dla ważności zaś uchwał posiedzeń sekcji — obecność wszystkich członków sekcji.

Art. 10. Przy departamentach mogą być tworzone dla poszczególnych spraw Komisje, złożone z członków Rady Stanu. Do Komisji mogą być powoływani przez Szefów departamentów, za zgodą Prezesa wzgl. Wice Prezesów Rady Stanu, rzeczoznawcy z poza członków Rady Stanu.

W tymże trybie mogą być powoływani rzeczoznawcy i do sekcji.

Art. 11. Referentami spraw na Ogólnych Zgromadzeniach Rady Stanu są Szefowie departamentów, wzgl. wyznaczeni przez nich członkowie Rady Stanu. Na posiedzeniach departamentów i sekcji referentami spraw prócz członków Rady Stanu, wyznaczonych przez Szefa departamentu, mogą być i urzędnicy właściwych departamentów.

Przy rozpatrywaniu projektów ustaw i rozporządzeń, opracowanych przez poszczególne Ministerstwa, na Zgromadzeniach Ogólnych, posiedzeniach departamentów i sekcji, mogą uczestniczyć przedstawiciele interesowanych ministerstw, delegowani przez właściwego Ministra. Wszystkie władze i urzędy państwowe obowiązane są na żądanie Rady Stanu dawać potrzebne wyjaśnienia czy to w drodze piśmiennej, czy to przez delegowanie na posiedzenia Rady Stanu swoich przedstawicieli.

Art. 12. Przygotowane przez Radę Stanu projekty ustaw i rozporządzeń oraz opinie o projektach ustaw i rozporządzeń referuje na Radzie Ministrów jeden lub dwóch członków Rady Stanu, delegowanych przez Prezesa Rady Stanu lub jednego z Wice-Prezesów, przyczem w referacie winna być uwzględniona i opinia mniejszości.

Art. 13. Zmiany w projektach ustaw i rozporządzeń, rozpatrzonych przez Radę Stanu, zamierzone przez Radę Ministrów winny być po odnośnem posiedzeniu Rady Ministrów zakomunikowane Radzie Stanu dla rozważenia i postawienia odpowiednich wniosków na następne posiedzenie Rady Ministrów, na którym następuje ostateczna decyzja.

W razie niemożności uzgodnienia stanowiska Rady Stanu z odnośnem ministerstwem co do rozporządzeń poszczególnych ministrów, decyduje Rada Ministrów.

W wypadkach nagłych Rada Ministrów może skierować projekt ustawy do izb ustawodawczych i bez opinii Rady Stanu, jednocześnie jednak winna przesłać projekt Radzie Stanu, która w tych wypadkach opinię swoją przesyła wprost do izb ustawodawczych.

Art. 14. Członkowie Rady Stanu, wzgl. delegowani urzędnicy departamentów Rady Stanu mogą uczestniczyć w posiedzeniach Komisji Sejmu i Senatu narówni z innymi przedstawicielami Rządu. Członkowie Rady Stanu delegowani przez Rząd, mogą zabierać głos również na plenarnych posiedzeniach Sejmu i Senatu w obronie projektów ustaw i opinii Rady Stanu.

Art. 15. Rada Stanu obowiązana będzie wszelkie projekty ustaw i rozporządzeń, wniesione do jej zaopiniowania rozpatrzeć w ciągu jednego miesiąca, w pilnych zaś sprawach w ciągu jednego tygodnia. Dłuższe terminy mogą być w poszczególnych sprawach ustalone w drodze porozumienia.

Art. 16. Wewnętrzny tak urzędowania, szczegółowa organizacja departamentów, sekcij i Komisij, sposób obrad i prac określi regulamin, uchwalony przez Ogólne Zgromadzenie Rady Stanu i zatwierdzony przez Prezydenta Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów.

Art. 17. Radzie Stanu dodaje się odpowiedni personel urzędniczy i pomocniczy.

Art. 18. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 19. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 3 miesiące po ogłoszeniu.